

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDÉN ES PENTEKEN.

Cseléd- és munkáslakások.

Zombor, augusztus 16.

Az új cseléd törvény összes intézkedései között bizonyára legnagyobb fontosságú a törvénynek az a rendelkezése, mely kimondja, hogy a gazda a cselédnek a közegészség követelményeinek megfelelő elhelyezéséről gondoskodni köteles. Közismeretű tény, hogy a cseléd lakások tekintetében hazánkban különösen egyes vidékeken valóban siralmas állapotok uralkodnak. Pedig megfelelő cseléd lakások nemcsak a nép megelégedettsége szempontjából, hanem közegészségügyi és erkölcsi tekintetekben is igen fontosak. A lakás a nép egész életének egyik igen fontos tényezője és így a cseléd lakások ügyének felkarolása bármily szempontból tekintve, igen nagy és mindenfelé kiható jelentőségű dolog. Épen ezért a törvény nem éri be a fent említett általános elvnek a kimondásával, hanem pontosan megállapítja, hogy miképpen kell a cseléd lakásokat építeni, midőn kimondja, hogy a törvény életbe lépte után olyan cseléd lakásokat kell létesíteni, melyekben minden nő és családos gazdasági cselédnek külön szobája és kamrája van. A törvény ezzel sem érte be, hanem feltétlenül biztosítani óhajtván azt, hogy belátható időn belül az ösz-

szes cseléd lakások ennek a követelménynek megfeleljenek, azt is kimondja, hogy a cseléd lakások építéséről vagy megfelelő átalakításáról a gazda ugy köteles gondoskodni, hogy a törvény életbe léptétől számított legkésőbb 10 év elteltével valamennyi cselédje az előbb jelzett módon nyerjen elhelyezést. A 10 éves halasztás engedélyezésével a törvény ismét a gazdák jogos érdekét honorálja, mert az ily átalakítások keresztülvitele az egész vonalon nem kevés időt követel.

A cseléd lakások kérdésének megoldásával egyidejűleg a földmivelésügyi kormány a mezőgazdasági munkások lakásügyét az egész vonalon megoldani törekedett. A mezőgazdasági munkások osztály, mint nagyrésztben telekkel nem rendelkező lakosság, rendszerint bér lakásokra van utalva és ezek a lakások a mellett, hogy a munkás kereseti viszonyaihoz képest aránytalanul drágák, többnyire sem erkölcsi, sem egészségi, sem gazdasági szempontból nem megfelelők. Akárhány helyen több család kénytelen egy szobában meghuzódni, egészségtelen helyiségeket hajlékul elfoglalni és ennek mérhetetlen káros következményei vannak. A munkás nyugodalmát nem a házi tűzhelynél és szórakozását nem a családi életben keresi, hanem állandó látogatója lesz a

korcsmának, hol az alkoholizmusnak annak összes gyászos következményeivel együtt áldozatul esik. Midőn ez egyrészt a nemzet munkaerejét ássa alá, másrészt a családi otthon nélkül szűkölködő munkásnép lelkületében az állami és társadalmi rend ellen néma gyűlölet keletkezik, mely kiszolgáltatja ezeket az elemeket a szociálista izgatásnak. Ezeknek a megfontolása indította a földmivelésügyi minisztert arra, hogy a legnagyobb eréllyel felkarolja a gazdasági munkáslakások ügyét.

Az idevonatkozó tevékenység fokozatosan és gyors léptekkel haladt. Az 1905-ik évből a földmivelésügyi miniszter erre a célra egy 100.000 koronás költségvetési tételt vett át. Első gondoskodása ennek a tételnek a megkésztetése volt. Ezután is évenként jelentékenyen, előbb 250.000, majd 300.000 és az 1909-ik évben pedig 500.000 koronára emelkedett ez az összeg, mely a gazdasági munkásházák építésének segélyezésére van szánva.

Eleinte a folyamodó községeknek tőkeseget engedélyezett a miniszter. Csakhamar meg kellett azonban győződni arról, hogy eme rendszer mellett a gazdasági munkásházák építésének ügye csak igen lassan haladhat előre. Ha a földmivelésügyi kormány évenként 300.000 koronát szán is erre a célra,

Újabb képek az okkupációból.

Irtá: **Del Toró.**
XVIII.

Már egészen otthoniasnak éreztük magunkat Bihácsban. Hiszen hónapokon keresztül koptattuk a rossz utakat és bujtuk a sötét utcákat benne. Mert bizony „maeskakörmökkel“ volt ott kirakva a „palota sorok“ előtt is az út, villanyvilágítást meg csak a hold sápadt képe szolgáltatott, mikor sötét éjjeleken a vakítóféhérségű hótakaróra tekintett némán, álmodozón.

A benszülöttekkel is már megbarátkoztunk. Igaz, hogy nehezen értettük meg egymást, mert keveset tudtunk azon a „fanyelven“, melyen ők dicsőítették Allah fényes ábrázatát, de hát a bácskai szerb fiúk tolmácsolásával valahogy csak dülöre jutottunk, mert a bosnyák nyelv nem egyéb, mint a horvát és szerb keveréke. Olyan „jargon“ formája e kettőnek. A szerb és horvát megérti.

El is jártunk a kvártélyos gazdák házaiba jó szóra. Kezdetben tartózkodók voltak, de mikor meggyőződtek arról, hogy már nem

ellenséggel van dolguk, megeredt a nyelvük. Csak az ütközetek lefolyásáról nem szerettek beszélni. Az fájt nekik. Ha néha mégis kérdés ködtünk, nagy sóhajok közt mondták, hogy legnagyobb kárt okoztak a „vörös svábok.“

— Uram, — mondta egy őszbeborult aggastyán, — azok úgy löttek, hogy még ott tul a „fekete hegyek“ szíven is lyukat vert a golyójuk. Szinte nyögtek a kösziklák is a fájdalomtól!

Ezek a „vörös svábok“ pedig mi voltunk. De persze ők ezt nem tudták, mert több vörösszínű „aufslagos“ ezred is volt, nemesak a 23-ik.

Szinte jól esett ezt hallanunk, mert maga az ellenség bizonyította, hogy a bácskai magyar fiúk vitézül harcoltak. Hát nemesak Mátyás bus hadát nyögte egykor Bécsnek büszke vára, hanem a mi acéljaink suhintását is megérezték, biztosan kilőtt golyóinktól pedig zápoként hullottak. Dus rendeket aratott a zendülők soraiiban mindenütt a halál. Még a nyilsebesen repülő beretvaéles handsárok nagy tömege se riasztott vissza bennünket. Pedig azok tetőtől-talpig úgy keresztülhasították az embert, mint a puha vaját.

Persze, az asszonyok lányok körül már könnyebben ment a társalgás. Azoknál nem a nyelv, hanem a szem beszél. S míg a csontos, szikár, barnabőrű férfiak hangja bántó és rekedtes, mintha repedt fazékból tódulna ki, addig a bosnyák nők csieseregye, dallamosan pörgetik a nyelvüket, hófehér fogaik meg vakítóan fénylenek beszéd közben. Csak a tüzes, villogó szemük ragyogása vakítóbb a hófehér foguknál. És mind koránérő. Azt tartja a közmondás, hogy az amerikai missek huszonöt éves korukban jönnek a világra s mire husz éves korukban férjhez mennek, hát körülbelül negyvenöt esztendősek. Ezekkel szemben a bosnyák lányok már másként gondolkoznak. Ők tizenégy-tizenöt esztendőskorukban már teljesen kifejldöttek, férfikarok után vágnak s huszonöt esztendőskorukban már katonafiúk van.

Ruházkodásuk nem annyira kényelmes, mint inkább szinpompás: tarka-barka. A mohamedán asszonyok az arcukat sűrű fátyollal takarják el, melyen keresztül alig bírnak lélegzeni, azonkívül még sötétes esuklyával ellátott köpenyt öltenek magukra, mely egészen beárnyékolja az arcot. Mert fő, hogy

évente 600 munkásháznál többet nem lehetne fölépíttetni. Mi ez a mezőgazdasági munkások óriási tömegéhez képest és mikorra lehetne remélni ilyen eljárás mellett azt, hogy a gazdasági munkásházak ügye csak nagyjában is meg lesz oldva. Épen ezért a földmivelésügyi kormány arra határozta magát, hogy ezen a téren is a kamatsegélylyel tesz kísérletet. Már az 1906-ik évben több községnek utalt ki segélyt olyanképen, hogy ez a gazdasági munkásházak építésére felvett kölcsön kamatainak részben való fedezésére szolgált. Ezek a kísérletek igen szépen beváltak és ezért a törvényjavaslatban, mely a gazdasági munkásházakra vonatkozólag már ez idő alatt előkészületben volt, a segélyezés módját illetőleg a tőkesegegyezés helyett a kamatsegélyezés talált felvételt.

Az 1906-ik évben a földmivelésügyi kormány amellet, hogy ezen a törvényjavaslaton dolgozott és az abban értékesíthető tapasztalatok szerzésével volt elfoglalva, még más uton is igyekezett a gazdasági munkásházak ügyét előmozdítani. Nevezetesen arra törekedett, hogy azoknak, akik ily munkásházakat óhajtanak építeni, az ahhoz szükséges utbaigazításokat rendelkezésre bocsássa. E végből még ebben az évben kiadta a „Gazdasági munkás- és cselédlakások“ című könyvecskét, mely 50 cselédlakás, 16 munkásház és 14 melléképület tervét tartalmazza.

Az 1907-ik évben azután az 1907-ik évi XLVI-ik törvénycikk alakjában létrejött a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról szóló törvény. Ez felhatalmazza a földmivelésügyi minisztert, hogy az államkincstár terhére évenként összesen 300.000 koronáig a törvényhatóság vagy község javára munkások helyett kötelezettséget vállalhasson a vételár, illetőleg a köl-

csön után járó évi tőke- és kamattörlesztési részletek meghatározott hányadának legfeljebb 100 féléven át való megfizetésére. A törvény a miniszternek megadja azt a jogot is, hogy a szükséges felméréseket, felosztási vázlatokat és terveket, hasonlóképpen a szerződések és itt tekintetbe jövő egyéb okmányok terveit is az államkincstár költségére készíttethesse el. Hogy a gazdasági munkásházak keletkezésének a jövője minél biztosabb alapokra helyeztessék, a törvény egy országos gazdasági munkásházépítési alap létesítését rendeli el. Ebbe utalandók az állami költségvetésben gazdasági munkásházak építésének elmozdítására engedélyezett hitelekkel az év végén felhasználatlanul maradt összegek.

A gazdasági munkásházak létesítése a törvényhatóságok és községek közreműködésével van tervezve. Hogy azonban az ügy sikeres előhaladása arra az esetre is biztosítva legyen, ha a törvényhatóságok, illetőleg községek kezdeményezőleg fel nem lépnek, a törvény ily esetekre felhatalmazást tartalmaz abban az irányban, hogy a földmivelésügyi miniszter a megállapított kedvezményekben más erkölcsi testületeket is részesíthessen. A törvény alapján a földmivelésügyi kormány a kamatteher megfelelő részének vállalása által a hozzája folyamodó törvényhatóságoknak és községeknek 6.000.000 koronát jóval felülhaladó tőkének gazdasági munkásházak építésére való felvételét tette lehetővé és ezzel 6000-et meghaladó munkásháznak létrejöttelében működött közre. Remélhető, hogy ilyen módon és ilyen méretekben folytatva, a gazdasági munkásházak kérdése nem igen hosszú időn belül az egész ország területén megoldásához fog közeledni.

Tisztelet a földnek.

Zombor, augusztus 16.

Nyár derekán járunk! A városokban pang az élet, az ipari munka vonatottan folyik, a kereskedelmi tevékenység is szünetelni látszik s bizonyos mértékig figyelő állásponton van még pihenésében is a közélet minden tényezője, mert tudja, érzi minden, hogy ennek az országnak fűtőőre most vált új életnedvet, — mikor a föld gyümölcse alakul át értékké, azzal, hogy a föld gyermeke éppen most, mikor látszólag minden elpihen, megfeszített izmokkal, verejtékezve — dolgozik!

Dolgozik és most nem is panaszkodik! Nem ér rá ilyenkor a gazda jajszóra sem, mintha csak tudná, érezné, hogy minden panasznak el kell némulnia, mikor a nemzet — a magyar közgazdasági élet — iránt tartozó kötelessége szólítja munkára egy magasabb érdek biztosítása érdekében.

És a magyar gazda dolgozik! Verejtéke hull a rögre; mely „életet“ ad közvetlenül a családnak, közvetve pedig az államélet minden tényezőjének s csak ha elült a tanyák fehér udvarháza mögöl a cséplőgép szomorú bugása, akkor jut hozzá, hogy számba vehesse fáradságos munkájának eredményeit.

Ezek az eredmények pedig ma már előreláthatók. Silányan fizet a szem, kevés a hozam, a legközelebbi jövő képe éppen rem bizható! A terhek, a családfenntartás, a jövő tél szükségletei tarkítják meg a számvető gazda képzeletét s mikor mindezt egybevetvén a verejtékes munka eredményeivel, arra az eredményre jut, hogy a tehertételek fedezésére a terményérték elégtelen, csoda-e, ha ott az éléskamra, a magtár küszöbén felbug a panasz az elnémult cséplőgép visszhangjaként.

A panasz pedig talán nem is alytalan! Valahol, valami baj lappang, mely a gazdát sújtja; az intézményekben van-e, avagy a minden boldogulás gyökerében: a földben kutatja, vitalja, de az eltérő vélemények és felfogások között alig lehet kiigazodni. Ez a

idegen férfi ne lássa őket. Bizony ez alól a kámza alól lázadva nem szökdöshetnek elő az igéző, göndör hajfürtök.

A boszniai keresztény nőknél már ritkábban fordul elő az arcfátyol, sőt legnagyobb-részt nem is viselik.

A mohamedán nők műveltebbek, mint a keresztények, anyanyelvükön kívül azonban más nyelvet nem igen beszélnek. Meg vannak elégedve azzal, hogy az ő férfiak megértik őket. A hárem megvan ugyan, de a többnejűség már lassan megszűnik. Megokosodnak a férfiak is és belátják, hogy sok asszony sokba kerül!

A legtöbbje vad keleti szépség. A szépség ápolására finom szappanok és folyadékok állanak a fürdőszobában, mely a gazdagoknál mesésen van berendezve: drága puha szőnyegekkel van a padló borítva, mely fölfogja a legkisebb zajt is, aztán földigérő kristálytükörökben kéjeleg a hófehér női test. Hanem a férfi feltétlen ur a házban! Ő ura és parancsolója a nőnek. A nők tehát igazi rablelkek itt. Hej, micsoda különbség van egy tűzről pattant kacsiás magyar menyecske és egy mohamedán nő közt? De micsoda! Ég és föld!

A nők szemöldöküket feketére, ajkukat pirosra festik, arcukat meg rizspporal, fehé-

ritik. A bosnyák katolikus parasztasszonyok és leányok, de a férfiak is tetoválják magukat. Legtöbbszörre egy kereszt van a karjukon tetoválva, virágos kerettel.

A nők szemei feketék, mint a tenger-vészes éj vagy gyönyörű kék, mint a derült ég. Beléjük tekinteni kész veszedelem!

Ha a csillogó fekete szemekbe tekint az ember, lázas szerelem dobogtatja meg a szívét, szinte reszket, sápad belé és fölkiált a költővel, hogy: „beleestem, benne vagyok, a szerelem rabja vagyok!“ Ha pedig a ragyogó kék szemekből mosolyog rá a menyország, akkor meg azt mondhatja a nótával:

„A gyöngyösi ut derekán,
Kinyílt a szép tulipán,
Olyan kék, mint a magas ég;
Mint egyetlen édes rózsám szemefénye — szép.“

Hát, hogy közelebbi barátságba keveredtünk a benszülöttekkel, megesett néha az is, hogy megtraktáltak bennünket. Finom, édes málét, meg fagyuban sült párolgó kecskehust raktak elébünk. Az elsőt csak meg tudtuk enni, de már a másik „nemzeti eledelt“ nem vette be a gyomrunk. Ez nem magyar embernek való volt. Egészen más a magyar menyecske főzte. Azt megeheti még a király is. Van ize, zamatja, úgy, hogy az ember az ujjait is megnyalja utána. Igaza van a nótának, mikor azt mondja:

„Csak azért szeretem
A magyar menyecskét,
Mert meg tudja főzni éj, haj!
Orriával a lencsét.“

Hanem azért volt több olyan vitéz legény is, aki belebódult a sárga vagy piros papucsos szépségbe és ha nem is illegette magát előtte bokorugrós szoknyában a babája, ha nem is mondhatta neki, hogy: „hallod-e te körösi lány, a te szoknyád fodros-e már?“ — ott maradt a görbe hegyek országában és mikor már minden csendes volt, mikor nem kellett már a háboru zajától tartani, azt mondta szive választottjának:

— Édes babám, meglátalak, szeretlek, szeretője lettem a szép szemednek!

— Hát akkor építsünk magunknak hajlékot, — mondta a „kis hamis.“

És építettek, mert hát kinek a pap, kinek a papné, mint a közmondás tartja.

Hogy aztán az ég alatt vagy a föld színén kötötte-e be a szerelmes legény a „babája“ fejét vagy éppen a bokájánál a bőrőncü törökös szoknyát, az már az ő gondja volt, akkor is, ha sárga papucssal nyílt meg előtte a paradicsomkert kapuja vagy ha piros papucssal csuszott a pokolba.

Hiszen az ember a sorsát előre nem tudhatja!

panasz ilyenkor aratás után válik leghangosabbá s ha megfigyeljük a folyamatot, a mezőn fakadt elégedetlenség az iparban nyer visszhangot, majd kiterjeszkedik az élet minden számottevő osztályaira s megerősíti azt a feltevést, hogy ebben az országban a mezőgazdaság és annak művelőinek létérdekei nyugszik magának az országnak, a nemzetnek egész egzisztenciája, jövő boldogulása. Mivel pedig a mezőgazdaság művelőinek létérdeke a földben gyökerezik s attól függ több vagy kevesebb van-e belőle birtokában, nyilvánvaló tehát, hogy ennek az országnak a lét vagy nem lét kérdése — a birtokpolitika.

Mikor a felhangzó panaszok kuforrásait kutatják, a természet okozta elháríthatatlan csapások után a birtokpolitika terén tapasztalható azon hiányosságokon akad meg a kutató szem, melyeknek törvényhozási orvoslását évek és évtizedek óta sürget a magyar gazdák szervezetei. Évtizedek mulasztásait iparkodott gyógyítani e téren az a korszak, mely a magyar mezőgazdaság ügyeinek irányításában Darányi nevéhez fűződik. E korszaknak koronáját a magyar törvényhozás a telepítési törvényjavaslat mielőbbi törvényerőre emelésével tenné fel, megalkotván ezzel a kiindulópontot ahhoz az évtizedekre terjedő nagy műhöz, mely helyes és okszerű birtokpolitika inaugurálásával a magyar föld és művelői részére egy szebb, egy boldogabb jövőt biztosítani volna hivatva.

Magyarországban mintegy 49 millió hold földterület van kultúra alatt, melyből 20 millió hold föld van 100 holdon aluli kisgazdák kezében. Ez a 20 millió hold föld körülbelül 2 millió 600,000 kisgazda között oszlik meg, vagyis átlagban egy-egy kisgazdára 8 hold föld esik. Ez a statisztika megmagyarázza a panaszt és gyors cselekvésre sürget a magyar törpebirtokosság megmentése és gyarapodhatása érdekében. Ha a közölt adatokhoz még hozzávesszük, hogy a mostani öröklési törvény a nagyobb birtokoknak is hasonló elforgásolódására vezet, s a forgások elégtelenek a család fentartására, méltányolnunk kell a jelszót, mely a közeljövő minden törvényhozási intézkedésében vezérelvül tűzi ki: tisztelet a földnek, kövesünk helyes, okos birtokpolitikát.

Nyilatkozat.

Mérő Ignác urnak a *Bácsmezei Függelékenységben* a zombori női kereskedelmi tanfolyam ügyében tett kijelentéseire a következőket jegyzem meg:

A tanfolyam tanári karának a Bácskában közzétett nyilatkozata tanártársaim egyenes kívánságára jött létre és jelent meg a nyilvánosság előtt. Így tehát elesik az a nézet, mintha én tanártársaim támogatását használtam volna fel állásponantom fedezésére. Egyebekben pedig én a tanári karnak, mint olyannak, fentemlített nyilatkozatát külön, a magam személyére nézve is mindenhen fentartom.

Hogy pedig a városi közgyűlésen ez ügyben informatív szöveget adtam fel, az nekem mint a szóbanforgó intézmény igazgatójának *egyenes kötelességem* volt akkor, amikor az illető intézményre vonatkozólag téves információkon alapuló nyilatkozatok hangzottak el.

Zombor, 1909. augusztus 16.

Novákovits Izidor.

H I R E K.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csáka Ferenc szondi róm. kath. elemi iskolai és Zimmermann János szondi községi elemi iskolai tanítókat és Jenei Matild okl. tanítónőt a szondi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónővé kinevezte.

Nagyboldogasszony napja. Vasárnap volt Nagyboldogasszony napja, Magyarország Patrónájának emléknapja. A nap eredete Szent István, első apostoli királyunk idejéből való, aki halálos ágyán a Boldogasságos Szűz kegyelmébe ajánlotta országát. A magyar katolikusok azóta ünneplik Nagyboldogasszony napját s ezzel nemcsak Máriának, hanem első István királyunk örök emlékének is adóznak. Az ünnep az idén tudvalevőleg kétszeres ünnep volt, mert Nagyboldogasszony napja vasárnapra esett.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Forray Ferencet a zentai állami iskolák igazgatójává, csoportigazgatókká Novoszl Jánost, Bakodi Mártont és Szupits Józsefet nevezte ki.

Táncmulatság. A „Bezdáni Ifjuság“ folyó hó 19-én az „Olvasóköri Dalárda“ alapjára műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

Kinevezés. A kultuszminiszter Werner Anna okl. tanítónőt a pincédi állami elemi iskolához tanítónővé kinevezte.

Szent István napja. Jövő pénteken lesz az a nemzeti ünnep, amit minden magyar ember kegyelettel ül meg, az első királyról, Szent Istvánról emlékeztetve meg, aki lángelkével szilárdította meg a honfoglaló Árpád által szerzett hazát. Szent István napján zászlódiszt öltenek a hivatalos és középületek. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a hatóságok és egyesületek testületileg vesznek részt.

A kecskeméti dalosverseny. A Kecskeméten, e hó 15—18-ig megtartandó országos dalosverseny, melyen a *zombori iparos dalárda testületileg, a kaszinó-egyesületi dalárda pedig küldöttségileg* vesz részt, nemcsak kulturális, hanem nemzeti célokat is szolgál. A dalosversenyen 3 csoportban összesen 45 dalosegyület fog versenyezni. A versenyen az ország minden részéből körülbelül 2500 dalos lesz jelen. A dalosversenyt rendező bizottság alkalmi „Emlékalbumot“ adott ki, mely az ünnepély részletes programját, az egyesületek elszállásolását és a bejelentett versenyző dalosegyesületek műsorát tartalmazza. A versenyzők részére 37 díj van, ezek között Fodor Mihály pénzügyi tanácsos, helyettes pénzügyigazgató ezüst koszorúja is. Dalárdistáink vasárnap a reggeli vonattal utaztak el. A dalosverseny ma, hétfőn vette kezdetét és — mint lapzártakor bennünket értesítenek — a zombori iparos dalárda éneke óriási tetszést keltett a nagyközönség körében. Az ének elhangzása után sűrűn hangzott fel az éljen Zombor és az éljen a zombori iparos dalárda. Ezek után remélhetni, hogy derék dalosaink jó hírnevüket ismét egygyel gyarapítani fogják.

A telefondíjak leszállítása. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége azzal a kérelemmel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az újságok telefondíjait a nappali interurbán forgalomban is szállítsa le. A miniszter helyett Sztényi József államtitkár a kérelemre a következő értesítést küldte: A V. H. O. Sz.-nek. Május 15-én hozzám intézett beadványára értesítem a szövetséget, hogy a távolsági távbeszélő tarifa revíziója munkában van. E munkálatokkal kapcsolatban tanulmány tárgyat képezi az a kérdés is, hogy nem lehetne-e az interurban távbeszélő használatát a napnak bizonyos óráiban, amikor a távbeszélő kevésbé van igénybe véve, a rendesnél mérsékelt díjért bocsájtani a

közönség rendelkezésére. Minthogy azonban ezt a kérdést a folyamatban levő tárgyalások keretében az egész országra nézve egyöntetű alapon kell megoldani, a szövetségnek azt a kérelmét, hogy a hírlapok szerkesztősegei az egymás között lebonyolítandó beszélgetések céljaira a távbeszélőt az éjjeli órákon kívül nappal is kedvezményes díjért használhassák, a jelen körülmények között, amikor az erre vonatkozó tanulmányok még befejezve nincsenek, nem teljesíthetem. Budapest, augusztus 6. A miniszter helyett: Sztényi.

Népünnepély. A zombori önkéntes tűzoltó-testület elhatározta, hogy a saját alapja és felállítandó zenekara javára folyó évi szeptember hó 5-én, kedvezőtlen időjárás esetén pedig szeptember hó 8-án délután a városi parkban népünnepélyt rendez. Az ünnepély programja 50 látványosnál-látványosabb és kacagtónál-kacagtatóbb, teljesen új, még Zomborban nem látott és nem hallott előadási számból áll. Részletes program a napokban.

Mulatság. A bácsalmási kereskedő és iparos ifjak egylete saját alapja javára Szent István napján táncmulatságot rendez.

Nótás esték a Bácskában. Zsedényi Aladár a „Bácska:ák“ írója — mint értesülünk — nótás estéivel nagy sikereket arat a Bácskában. Eddig a pácisin kívül 6 estét tartott és pedig Bácsalmás, Jánoshalma, Zombor, Apatin és Palánkán. Eltekintve attól, hogy mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel és szeretettel fogadják, nótás estéinek erkölcsi és művészi sikere felülmúl minden várakozást. Ahol csak megfordul, az igaz és kiérdemelt elismerés lelkesedésével ünneplik őt. És ennek titka egészséges színmagyar poezise, lelkének mély érzése, mely együttvéve mintegy észrevétlenül teszi rabjává hallgatóinak lelki világát. Hü osztályosa a sikerben Ű. Gaál Pál zeneszerző, kinek szép zongoratechnikáját és mély érzésű előadását mindenütt lelkesedéssel honorálják. A nótás esték következő állomásai Ujvidék 17., Óbecse 19., Kula 21., Verbász 23., Topolya 25., ahol már igen várnak rájuk.

Térzene. Az Erzsébet-ligetben a zombori Troubadourok által szerdán este 8—10 óráig rendezendő térzenén Köblöczky Andris zenekara játszik. *Belépő díj nincs. Ülőhely egy személy után 6 fillér.*

A nagybecskereki közigazgatási tanfolyam. A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam jövő tanévére a felvétel Nagybecskereken augusztus 26—31-ike között történik. Ezen idő alatt lehet jelentkezni, amely alkalommal igazolandó, hogy az illető a főgimnázium vagy főreáliskola nyolc osztályát vagy ezen közep-tanodákkal egyenrangú más középfokú iskolát vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett, hogy az iskolai tanulmányok befejezése után valamely község jegyzői (községi vagy körjegyzői) vagy rendezett tanács városi jegyzői) irodában mint aljegyző, (segédjegyző, jegyzősegéd), jegyzői irnok vagy jegyzőgyakornok legalább egy évi gyakorlatot töltött, hogy az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírja és hogy feddhetlen előéletű. A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam mellett bentlakással egybekötött tápintézet van. A tápintézet 50 személyre van herendezve, ahol vannak fizetéses és kedvezményes helyek.

Adóhivatal Apatinban. Apatinban mozgalom indult meg az iránt, hogy állami adóhivatalt kapjanak, mit, tekintve a község nagyságát és gazdaságát, meg is érdemelne. A mozgalom élén a község ügybuzgó birája áll. Helyiséget most az új városházában kaphatna.

Patkolási tanfolyam. A földművelésügyi miniszter felkérésére a Zomborban rendezett lópatkolási tanfolyam záróvizsgáján augusztus hó 22-én Fernbach Károly főispán fog elnökölni.

Athelyezés. Dombi József bácsalmási esendőrparancsnok hasonmóságban Gombosra helyeztetett át.

Emléktábla leleplezés. Lelkes ünnepegy folyt le a napokban a kies Korytnica fürdőn több száz főnyi fürdővendég és a környék küldötteinek részvétele mellett. A fürdő vezetősége halálának és kegyeletének jeléül a fürdő egykori bérlője: Sztanek Albertnek emlékét emléktáblán örökítette meg és legszebb erdei sétautját nevére keresztelte. Sztanek Albert minden vagyonát feláldozta a gyógyhely fejlesztésére és felvirágoztatására s míg nagy önzetlenséggel vetette meg a szenvedő emberiség jólétének és kényelmének alapját — maga szegényen, elhagyatva halt meg Rózsahegyben, egy szegényes szobában. — Az ünnepély zenésmisével kezdődött, amelyet a gyógyfürdő kápolnájában Mischata István oszadai plébános celebrált. Azután a diszes közönség az emléktáblához vonult, ahol dr. Ormay József kir. tanácsos, főorvos lelkes beszéddel méltatta Sztanek Albert érdemeit. Az éljenzéssel fogadott pompás beszéd után a közönség a Himnusz éneklése között oszlott szét. Korytnica fürdő kitűnő hatású gyógyvizei, pompás fürdője révén rövid idő alatt egyike lesz az ország legkeresettebb gyógy- és üdülőhelyeinek. A fürdő vezetősége évről-évre fokozottabb buzgalommal munkálkodik azon, hogy a közönség kellő szórakozás mellett megtalálja nyugalmát, kényelmét és gyógyulását Istennek ebben a gyönyörű szép paradicsomkertjében.

Csere. 11 és 12 éves fiamat szeretném cserébe adni. Községünkben egy fiú a német, esetleg a szerb nyelvet is könnyen elsajátíthatja. Értesítéseket kérek Priszlinger Antal kereskedő címére Regőce.

Az önálló bank mellett. Az Alföldi Függetlenségi Párt augusztus 22-én Szegeden népgyűlést rendez az önálló bank mellett, melyen közel ötven függetlenségi képviselő fog megjelenni. A népgyűlés napján alakul meg a csongrád megyei függetlenségi párt is Szegeden.

Jegyzők és orvosok illetményeinek kifizetése. A községi jegyzői fizetési alap létesítéséről szóló vármegyei szabályrendelet, valamint az „orvosi alap“-ról intézkedő belügyminiszteri rendelet szerint a községi kör- és segédjegyzők, valamint a községi és körorvosok fizetését, fizetékiegészítését, kor-, személyi és helyi pótlékát, esetleg lakáspénzét is, végre az orvosok uti-átalányát a lakóhely szerint illetékes állami pénztárnak (adóhivatalnak) kell kiszolgáltatnia. Az említett illetmények felvételének megkönnyítése céljából Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter most kiadott körrendeletében megengedi, hogy azok ama jegyzőknek és orvosoknak, akik nem az adóhivatal székhelyén működnek, posta útján küldessenek el.

Pályázat. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Mikszáth Kálmán 40 éves irói jubileuma alkalmából a folyó év őszén ünnepi közgyűlést tart. Ezen ünnepélyhez irandó abszolútbecsű alkalmi versre 5 darab 10 koronás aranyból álló pályadíjat tűzött ki. A pályaművek idegen kézzel írva és jelígel levéllel ellátva 1909. október 1-ig Zomborba küldendők Pataj Sándor főtitkár címére.

Automobil baleset. Városunk tekintélyes és köztisztelőben levő kereskedőnk, Weidinger Frigyes pénteken súlyos baleset érte. Midőn automobilját meg akarta állítani, a gép egy szellentyűje kicsapódott s az emelőkar úgy vágódott a jobb alkarra, hogy az alkarsont eltörött. Remélhető, hogy a sérült kellő orvosi gyógykezelés mellett hamarabb ismét visszakapja egészségét, mely most teendőiben több hétre meg is van zavarva.

Tréfából — halál. Terhes István magyarkanizsai iskolásfiú két kis testvérkéjével felment a padlásra s tréfából, hogy testvéreit megijessze, a gerendáról lelógó kötélen hurkot kötött és beleakasztotta a fejét. A kis gyermekek rémülten szaladtak le a padlásról. Mire szüleik felmentek, a kis fiú már meghalt. Nem tudott a hurokból megszabadulni.

Országos vásár. A zombori országos vásár folyó hó 22-én és 23-án lesz megtartva.

Közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyező egyesület folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart a zombori kir. törvényszék polgári tanácstermében (Vármegyeház I. emelet), melyre az egyesület alapító- és rendes tagjai ezennel meghívotnak. Az elnökség.

Szerb könyv az osztrák-magyar hadseregről. Belgrádban néhány nappal ezelőtt könyv jelent meg az osztrák-magyar hadseregről, a szervezetéről, erényeiről és hibáiról. A könyvnek, amelyet a szerb nacionalisták nagy riadalommal fogadnak, persze az elmúlt háborús veszedelem ad még mindig tartó aktualitást. A könyv névtelen szerzőjét egy szerb tisztben sejtik, aki állítólag kitűnően ismeri a monarchia haderejét és egész sereg titkos és nem titkos adataival rendelkezik. A kötetet vagy négyezer példányban nyomták és megjelenése alkalmával nagy propagandát csinálnak mellette. Dacsies szerb egyetemi tanár az egyik belgrádi lapba cikket írt, amelyben a könyv jelentőségét magyarázza: háboru esetén Szerbia minden gyermekének ki kell vonulnia a monarchia hadereje ellen, illő tehát, hogy jóelőre mindenki ismerje azt a hadsereget, amely ellen küzdeni fog.

A gombosi vashíd. A baja—bátaszéki vasúti híd építését nyomon követi a gombosi dunai vasúti híd, melyre a kereskedelmi kormány már ki is írta az árlejtési hirdetményt folyó hó 26-ikára. A híd 600 méternél hosszabb lesz és hat nyílással fog bírni. A hidat 1911. évi december 31-én kell átadni. A híd építési költségei mintegy 3 millió koronát fognak igénybe venni.

A zentai „bankógyár“. Gálffy Pohos István 5 malacot vett Nagyfény puszán Kovács Pálnétól 60 koronáért. Amikor fizetésre került a sor, egy zöldszínű papirolapot adott át neki 100 koronás helyett. Az asszony visszaadott a „pénz“ből 40 koronát, mikor azonban a kapott pénzt föl akarta váltani, kisült, hogy az Zentán készült és Grünstein Mór kereskedő reklámja. Gálffy Pohos ellen feljelentést tett a kárvalott asszony.

A József kir. herceg Szanatorium Egyesület szíves tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját az eddigi helyiségéből (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám alól) folyó évi szeptember hó 1-én Budapest, VII., Akáfa-utca 30. szám alá helyezzi át.

Vasúti baleset. A mult napokban végzetes szerencsétlenség történt az óbecse—szabadkai vasút vonalán, Ada község közelében. A robogó vonat elütött egy kocsit, a melyen két gyermek ült. Ugylátszik az elmerült gyermekek nem vették észre a közeledő vonatot, vagy nem bírták megelékezni a lovakat, elég az hozzá, hogy a kocsit a vonat alá került. Az összeütközés oly erős volt, hogy az egyik fiút kidobta a töltés oldalra, míg a másik a mozdony alá került. Mire a mozdonyvezető megállította a gépet, a kerekek alá került fiú halálos zúzódásokat szenvedett. A felholt fiút rögtön az orvoshoz szállították, de életbenmaradásához nincs remény. A töltésre dobott fiú kisebb sérülésekkel és egy nagy ijedelemmel megmenekült.

Szerb rémlátás. A Sz. N. írja: Újvidékről a napokban egy Schmidt nevű cirkusztársulat érkezett Belgrádba s a konak mögött levő teren ütött sátor. Az előadások pár napig rendben folytak, mignem néhány belgrádi újság azt írta a Schmidt-cirkuszról, hogy az tulajdonképen kémkedni jött Belgrádba és társulatának három artista-tagja tényleges szolgálatban lévő osztrák-magyar katonatiszt. A belgrádi lapok igazgatásának meg lett az eredménye. A belgrádi ifjuság folyó hó 9-én este tömegesen vonult be a cirkuszba és ez artisták föllépését várta; alighogy az artisták megjelentek a porondon,

fülsiketítő láрма keletkezett és le az osztrák spiónokkal!, le Ausztriával! kiáltoztak és mindenfajta érett gyümölcsöt hajigáltak az artistákra. Mivel a rendőrségnek nem sikerült a rendet helyreállítani, az előadást beszüntették. A cirkusz tulajdonosa az osztrák-magyar konzulátuson panaszt emelt a rossz-akaratu rágalmak ellen, egyben kimutatta, hogy a három artista szolgált ugyan az osztrák-magyar hadseregben, de tiszték sohasem voltak. A konzulátus közbelépésére a belgrádi rendőrség intézkedett, hogy a további tüntetések megakadályoztassanak.

Mérsékelt utazási jegyek Szent István-napra. Az államvasutak, valamint a kassa—oderbergi vasút igazgatóságai a saját és az üzemükben álló helyi-érdekű vasutakon — a szomszédos forgalom kizárásával — mérsékelt menettérti jegyeket adnak ki a Szent István ünnepnap alkalmára. A mérséklés 30 százalékkal teszi ilesőbbá ezen a napon az utazást, mint máskor. A menettérti jegyeket augusztus 18 tól 20-ig, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban adják ki az állomási jegypénztárak a Budapestre induló vonatokhoz. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek. A megváltás napját első napnak számítva, érvényességük az ötödik napon éjjelkor ér véget, megjegyezvén, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus 20-án délután történhetik. Korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 15-iki száma azokat a bontásra kerülő érdekes régi pesti házakat veszi sorra, a melyekről mostanában sok szó esett. A cikket a képekhez Zuboly írta. Vannak még képek e számban a barcelonai forradalomról, az egyiptomi struetyensztésről, Japánból, vízbefulók mentéséről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Szabolcska Mihály két szép verse, Nagy Lajos novellája, Daniel Lesueur új regénye. Egyéb közlemények: Junius cikke az 1809-iki erdélyi insurrekcióról, tárcacikkkel híres hamisítókról, nevezetes régi könyvgyűjtőkről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában, (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

V E G Y E S .

Sztrájk a kirgizek között.

A sztrájk nemesak az ujkori kulturnépek „áldása“; meg volt az ókorban és cseppet se művelt népek között, amint egy nemrég napfényre került egyiptomi hieroglifából kitetszik. Szól pedig a följegyzés hat kirgiz péksegédről, akik Krisztus születése előtt kerek kétezer esztendővel Ásziának egyik meglehetősen elhagyatott kirgiz városában egyszerre csak letették a sütőlapátot. A kirgiz péklegények, akik, mint említettük, szám szerint hatan voltak, egyhangulag kimondták, hogy tekintettel a nagy melegre, nem sütnék több cipőt, inkább gyümölcsöt esznek a hidegebb idők beálltáig. A város népe kétségbeesetten fogadta a sztrájk híreit, de rövidesen eszbekapott és kimondotta, hogy nem ad gyümölcsöt a péklegényeknek. A segédek azonban nem akartak elállani a sztrájktól, sőt újabb gyűlést hívtak egybe, melyen kimondották, hogyha nincs gyümölcs, akkor esznek vadat. Ezt a tervüket pedig, mivelhogy akkor volt vad bőven, de nem volt vadászati tilalom, nagyon könnyen megvalósíthatták. A kenyérré éhes közönség ez ellen már nem

tudott semmit tenni s a sztrájkolók már-már ujjongani akartak a sztrájk sikerén, amikor családottan rájöttek arra az igazságra, hogy kenyér nélkül nem jó a hus sem. Kényszerülve voltak tehát a saját érdekükben kenyeret sütni, ami nagy örömet keltett a kirgizek között. Eddig a följegyzés. Arról azonban nem esik szó, hogy a kirgiz pékmester, a sztrájkra való tekintettel, mennnyivel emelte fel a kenyér árát.

A nők és a sport. Arról a kérdéssel, hogy melyik sport legegészségesebb a nőknek, már sokat vitatkoztak az orvosok is. A megfigyelés és a tapasztalat azt mutatja, hogy a sport üzése nem mindenkire van egyforma hatással. Vannak sportok, amelyek csak férfiaknak valók és a nőknek veszedelmesek. Egy kiváló amerikai orvos hosszabb tanulmányozás után most megállapította, hogy melyik sport való az asszonynak. A sétálás, teniszezés, lovaglás és az uszás, mert szaporítja a piros vérgömböcskéket és a sejteket. A legtöbb vérgömböcske és sejt a portalan helyen való sétálás közben szaporodik. Kevesebb eredménnyel jár az uszás és a teniszezés. A biciklizés ellenben fogyasztja a sejteket és vérgömböcskéket. Ebből azt lehet következtetni, hogy az erősebb izommunkát kívánó sport nem hat üdítően a testre, sőt ellenkezően, kifárasztja és rontja. A nő szervezetére azonban semmi sem hat károsabban, mint az erős izommunka. Ezért nekik csak azt a sportot volna szabad üzniök, amely nem fárasztó.

Milyen idős a föld? A föld korának meghatározására kiszámították, hogy mennyi idő kell egy, a naptól elszakadt égitestnek, míg annyira kihűl, hogy rajta szerves élet keletkezhetik és ezeknek a számításoknak az alapján a föld korát mintegy 240 millió évre becsülik. A rádium és a radioktivitás felfedezése óta a föld korának a meghatározására új módszer is kínálkozik, amelyet Strutt angol természettudós próbált ki először. Mint a „Nature” című francia természettudományi szaklapban olvassuk, Strutt megvizsgálta a thorianit pontos heliumtartalmát, amely körülbelül 9 köbcentiméter grammonként. Radiotív anyagból ekkora mennyiség helium Strutt számításai alapján csak rengeteg hosszú idő alatt állítható elő, úgy hogy a föld kora feltétlenül több, mint 240 millió év, vagy legalább is ennyi. Strutt még folytatni fogja vizsgálatait.

S P O R T .

Zombori versenyek.

1. nap. Augusztus 22.

2. Bácskai síkverseny. 700 kor. Táv. 1200 m.

1. Gr. Forgách István 3 é. pk. Gyöngyvér.
2. Horthy J. őrnagy 3 é. pk. Alvajáró.
3. Ugyanaz 4 é. pk. Haluska.
4. Gr. Merveldt M. id. sh. Tancred.
5. Natkay J. id. sk. Ágnessasszony.
6. Br. Neumans R. 3 é. szm. Landeskind.
7. Gr. Orssich P. 3 é. pm. Dunois.
8. Rohonczy L. 5 é. ph. Gitár.
9. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
10. Gr. Schönborn F. 5 é. sk. Honnybell.
11. Gr. Vay A. 3 é. sk. Grand Seigneur.
12. Fejér J. 3 é. pk. Páfrány.
13. Ugyanaz 4 é. sk. Igazság.

3. Urlovasok díja. (Gátverseny.) 1000 kor. Táv. 2400 m.

1. Dulits M. 6 é. ph. (fv.) Bibor.
2. Gr. Forgách J. 4 é. pm. Palotás II.
3. Issekutz hadn. Pilinga.
4. Kintzing J. 4 é. pk. Pink.
5. Br. Neumanns R. 4 é. sk. Blande.
6. Gr. Merveldt M. 3 é. sk. Didon.
7. Gr. Orssich P. 3 é. pm. Dunois.
8. Gr. Pejacevich A. 4 é. pk. Glanure.
9. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
10. Zsivánovits E. hadn. 4 é. pk. Nevermore.
11. Ugyanaz 4 é. pm. Marasquin.

4. Handicap. 1500 kor. Táv. 1400 m.

1. Capt. Red blue 4 é. pk. Liane.
2. Fejér J. 4 é. sk. Igazság.

3. Ugyanaz 3 é. pk. Páfrány.
4. Gr. Forgách J. 3 é. pk. Gyöngyvér.
5. Kessler R. 4 é. pk. Nadzieja.
6. Gr. Merveldt M. 3 é. sk. Didon.
7. Ugyanaz id. pm. Fortunio.
8. Br. Neumans R. 4 é. sh. Dècesey.
9. Ugyanaz 3 é. sk. Igazlegyen.
10. Gr. Orssich Pál 3 é. pm. Dunois.
11. Rohonczy L. 5 é. ph. Gitár.
12. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
13. Gr. Schönborn F. 5 é. sk. Honnybell.
14. Seprösi ménés 3 é. stpk. Bagola.

5. Államdíj. 1200 kor. Táv. 1800 m.

1. Bartos E. 3 é. pm. Orgazda.
2. Capt. blue 4 é. pk. Liane.
3. Fejér J. 4 é. sk. Igazság.
4. Ugyanaz 3 é. pk. Páfrány.
5. Gr. Forgách J. 3 é. pk. Gyöngyvér.
6. Knapp hadn. 3 é. ph. Darwin.
7. Gr. Merveldt M. 3 é. sk. Didon.
8. Ugyanaz 4 é. sk. Dalila.
9. Br. Neumanns R. 4 é. sh. Dècesey.
10. Ugyanaz 3 é. sk. Igazlegyen.
11. Gr. Pejacevich A. 3 é. sm. Campanille.
12. Rohonczy L. 5 é. ph. Gitár.
13. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
14. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
15. Seprösi ménés 3 é. stpk. Bagola.

II. nap. Augusztus 23.

1. Zombori díj 900 korona. Táv. 1600 m.

1. Gr. Forgách J. 3 é. pk. Gyöngyvér.
2. Horthy J. őrnagy 3 é. pk. Alvajáró.
3. Ugyanaz 4 é. ph. Haluska.
4. Knapp hadn. 3 é. ph. Darwin.
5. Gr. Merveldt M. 4 é. sk. Dalila.
6. Br. Neumans R. 3 é. szm. Landeskind.
7. Gr. Orssich Pál 3 é. pm. Dunois.
8. Gr. Pejachevich 3 é. sm. Campanille.
9. Rohonczy L. 5 é. pk. Gitár.
10. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
11. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
12. Gr. Vay Arthur 3 é. sm. Grand Seigneur.
13. Vojnich József id. sk. (fv.) Elsa S.
14. Fejér J. 3 é. pk. Páfrány.
15. Ugyanaz 4 é. sk. Igazság.

2. Bács megye díja 2000 korona. Táv. 2000 m.

1. Bartos E. 3 é. pm. Orgazda.
2. Fejér J. 4 é. sk. Igazság.
3. Ugyanaz 3 é. pk. Páfrány.
4. Gr. Merveldt M. 3 é. sk. Didon.
5. Ugyanaz id. sh. Tancred.
6. Natkay József id. sk. Ágnessasszony.
7. Br. Neumans R. 4 é. sh. Dècesey.
8. Ugyanaz 3 é. sk. Igazlegyen.
9. Gr. Orssich Pál 4 é. ph. Olivetto.
10. Gr. Pejachevich A. 3 é. sm. Campanille.
11. Rohonczy L. 5 é. pk. Gitár.
12. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
13. Gr. Schönborn F. 5 é. sk. Honnybell.
14. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
15. Seprösi ménés 3 é. stpk. Bagola.

3. Gátverseny-handicap 1400 korona. Táv. 2400 m.

1. Dulich M. 6 é. ph. (fv.) Bibor.
2. Gr. Forgách J. 4 é. pm. Palotás II.
3. Horthy J. őrn. 4 é. ph. Haluska.
4. Issekutz hadn. Pilinga.
5. Kintzing J. 4 é. pk. Pink.
6. Gr. Merveldt M. 3 é. sk. Didon.
7. Ugyanaz id. sh. Tancred.
8. Ugyanaz id. pm. Fortunio.
9. Br. Neumans R. 3 é. szm. Landeskind.
10. Ugyanaz 4 é. sk. Blaude.
11. Gr. Orssich Pál 3 é. pm. Dunois.
12. Gr. Pejachevich A. 4 é. pk. Glanure.
13. Gr. Schönborn F. 5 é. sk. Honnybell.
14. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
15. Vojnich József id. ph. Rontó Pál.
16. Zsivánovits E. hadn. 4 é. pk. Nevermore.
17. Ugyanaz 4 é. pm. Marasquin.

4. Eladó verseny 800 korona. Táv. 1300 m.

1. Capt. Red blue 4 é. pk. Liane.
2. Kessler R. 4 é. pk. Nadzieja.
3. Kintzing J. 4 é. pk. Pink.
4. Gr. Merveldt M. id. pm. Fortunio.
5. Ugyanaz 4 é. sk. Dalila.
6. Gr. Vay Arthur 3 é. sm. Grand Seigneur.
7. Fejér J. 3 é. pk. Páfrány.
8. Ugyanaz 4 é. sk. Igazság.

5. Zárhandicap. 1200 korona. Táv. 1800 m.

1. Bartos E. 3 é. pm. Orgazda.
2. Capt. Red. blue 4 é. pk. Liane.
3. Fejér J. 4 é. sk. Igazság.
4. Ugyanaz 3 é. pk. Páfrány.
5. Gr. Forgách J. 3 é. pk. Gyöngyvér.
6. Horthy J. őrn. 3 é. pk. Alvajáró.
7. Ugyanaz 4 é. ph. Haluska.
8. Kessler R. 4 é. pk. Nadzieja.
9. Kintzing J. 4 é. pk. Pink.
10. Knapp hadn. Darwin.
11. Gr. Merveldt. M. id. sh. Tancred.
12. Ugyanaz 3 é. sk. Didon.
13. Ugyanaz id. pm. Fortunio.
14. Ugyanaz 4 é. sk. Dalila.
15. Natkay J. id. sk. Ágnessasszony.
16. Br. Neumanns R. 3 é. sm. Landeskind.
17. Ugyanaz 4 é. sh. Dècesey.
18. Ugyanaz 3 é. sk. Igazlegyen.
19. Gr. Orssich Pál 3 é. pm. Dunois.
20. Ugyanaz 4 é. ph. Olivetto.
21. Gr. Pejachevich A. 3 é. sm. Campanille.
22. Rohonczy L. 5 é. pk. Gitár.
23. Ugyanaz 4 é. stpk. Nimba.
24. Gr. Schönborn F. 5 é. sk. Honnybell.
25. Gr. Schönborn J. 3 é. pm. Portoriko.
26. Seprösi ménés 3 é. stpk. Bagola.
27. Gr. Vay Arthur 3 é. sm. Grand Seigneur.
28. Vojnich J. id. sk. (fv.) Elsa S.

Labdarugó mérkőzés.

A Bajmoki foot-ball klub meghívta a Zombori sport egyesület labdarugó csapatát az augusztus 20-án Bajmokon megtartandó labdarugó mérkőzésre. A rövid idő óta működő zombori labdarugó csapatnak ez lesz az első nyilvános szereplése.

Uszó és atlétikai verseny.

A Zombori sport egyesület szeptember havának első felében nagyarányú uszó és atlétikai versenyt rendez.

Adományok

a Zomborban, Bács Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra.

LI. SZÁMU KIMUTATÁS.

Áthozat 10538.07 K

532. Magyar kir. Államvasutak Osztálymérnöksége Zombor, gyűjtő ivén adakoztak: Babarezy János 40 fil., Beck József Petrőc 20 fil., Csapó Samu 2 kor., Deák Ferenc Paripás 1 kor., Farkas Ferenc Regőce 20 fil., Fodor Ferenc Paripás 20 fil., Fullér István Baja 20 fil., Gehring Ede főmérnök 2 kor. 70 fil., Hévézi Antal Paripás 20 fil., Link József 40 fil., Mácsik András 20 fil., Mező Imre Szépliget 20 fil., Mokus Imre Pelvay-szállás 20 fil., Némedi Ferenc Ujvidék 20 fil., Novák János Ofutak 20 fil., Novák Pál 20 fil., Ónodi József 50 fil., Száraz Ferenc Bulkeszi 40 fil., ifj. Száraz Ferenc és István Bulkeszi 20 fil., Szarka Lajos Szépliget 20 fil., Szűcs Béla 20 fil., Vastag Imre Parrag 60 fil., Zsiba János Sztapár 20 fil.

11.— K

533. Oravicai m. kir. adóhivatal gyűjtőívén adakoztak: Kónya Albert Oravicabánya 1 kor. 50 fil., Mózes Herman Oravicabánya 50 fil., Olvashatlan Oravicabánya 1 kor.

3.— K

534. Vértesi Károly szoborbi-zottsági elnök Zombor, gyűjtőívén adakoztak illetve a következő összegek folytak be: Boltz János Ujsóvé 40 fil., Kovásevits Éva 1 kor., Mokossay Mátyás Szabadka 15 kor., Stebler-féle asztaltársaság 1908. évi bevételének fele része 66 kor. 96 fil., Zombori Iparoskör helyiségében elhelyezett gyűjtőperselyből 1908. december 1-ig 2 kor. 30 fil., Zombori Magyar Olvasóköri helyiségében elhelyezett gyűjtőperselyből 1908. december 1-ig

1 kor. 89 fl., Zombori Takarékpénztártól elhelyezett tőkék 1908. évi kamata 425 kor. 53 fl., Zombori Takarékpénztártól elhelyezett tőkék 1909. I. félévi kamata 232 kor. 05 fl., összesen

745.13 K

535. *Samarjai Béla* gyógyszerész Bezdán, gyűjtőívén adakoztak: Bence Ambrus 2 kor., Fratricsevits István 1 kor., Gyenes Gyula 1 kor., Jagodits Ferenc 1 kor., ifj. Jagodits Ferenc 1 kor., Jagodits Gyula 1 kor., Samarjai Béla 2 kor., Spitzer Ernő 1 kor., Türr Jenő 1 kor., Vákáncz Sándor Zimony 2 kor., dr. Wiesner Heurik 1 kor.

14.— K

536. *Dr. Kollár Győző* kir. közjegyző Szentlőrinc, gyűjtőívén adakoztak: Böbök József Piskó 1 kor., Bonyár József Cinderybogád 50 fl., Dezse Lőrinc Szentlőrinc 50 fl., Dienes Kázmér Szentlőrinc 50 fl., Gál Abszolon Zaláta 60 fl., Horváth József Helesfa 40 fl., Jandó Bálint Bánfa 60 fl., Kakas István Kispeterd 50 fl., Kenyeres Zsófi Velény 80 fl., dr. Kollár Győző Szentlőrinc 2 kor. 70 fl., Marton János Mónosokor 60 fl., Mátok Ignác Kisasszonyfa 30 fl., Mérei Elek és János Csonkamindszent 1 kor. 90 fl., Ózdi Péter Kisdér 40 fl., Pap János Kispeterd 50 fl., Rugási Ferenc és György Vásárosgyál 1 kor., Szabó Kristóf Pécsbagota 1 kor. 20 fl., Tabi Gyula Kemse 40 fl., Tóth József Csonkamindszent 60 fl., Vejtő József Kemse 1 kor., összesen

16.— K

Összesen 11327 20 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

HIRDETÉSEK.

2509/1909. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A bajai Sugovica és a baracska téli menhely medreinek mélyítése céljából végrehajtandó s a bajai Sugovica 0—15. szelvényei közt, valamint a baracska téli menhely medencéjében 136,653·5 m³-nyi földanyag kotrásából, továbbá a bajai Sugovica 15—23. szelvényei közt 42,940·92 m³-nyi földanyag kotrásából és elhelyezéséből álló munkálatoknak vállalatba adása céljából a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatalnál (V., Mária Valéria-utca 14. sz.) **1909. évi augusztus hó 27-én déli 11 órakor nyilvános zártajánlati versenyárgyalás fog tartatni.**

A versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek. A végrehajtandó munkálatok tervei a kötetű szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlatok — melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előirt minta használatával kell kiállítani — a fent jelzett nap délelőtti 10¹/₂ órájáig alulírott m. kir. folyammérnöki hivatalnál nyújtandók be.

Budapest, 1909. augusztus 9-én.

A budapesti m. kir. folyammérnöki hivatal.

A legrégebbi és a legjobban

értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden köré-

ben egyformán kedvelik. A

magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.40 K.

Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.****Kérjen mutatványszámot.**

Nagy elterjedtsége folytán

hirdetéseivel minden iparos

és kereskedő az Egyetértés-

ben biztos eredményt ér el.

Minden cikk hirdetése alkal-

mas, mert olvasóközönsége

☒ ☒ vegyes. ☒ ☒

Kérjen hirdetési prospectust.

Versenyárgyalási hirdetmény.

1. Vb. ifj. Löbl Mór ujverbázi bej. fakeskedő cég csődválasztmányának határozata alapján a csődlettár 678., 680—681., 683—694., 696—706. sorszámok alatt összeirt 7904 kor. 71 fl. beszerzési és 4137 kor. becsértékben felvett különböző malom és gépberendezes verseny útján eladatik.

2. Az itt felsorolt egész tömegre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok **1909. szeptember hó 5-én d. e. 11 óráig** dr. Bruck Armin ügyvéd választmányi elnöknel Zomborban nyújtandók be. Elkészett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

3. Minden ajánlattevő tartozik egyúttal 413 koronát, szóval négyszáztizenhárom koronát bánatpenz fejében a választmány elnökének kezéhez készpénzben letenni.

4. A választmány Zomborban az elnök ügyvédi irodájában 1909. szeptember 5-én pont déli 1¹/₂ órakor határoz a beérkezett ajánlatok felett és fentartja magának a jogot, hogy akár a legmagasabbat visszautasíthassa avagy bármelyik ajánlatot is elfogadhassa és akár az összes ajánlatok félretételével a csődvagyon értékesítése tárgyában másként intézkedhetjék.

5. A csődválasztmány és a tömeggondnok sem az áruk minősége és mennyisége, sem azok helyes leltározásáért nem vállalnak felelősséget.

6. A vevő tartozik a választmánynak azonnal meghirdetendő határozatából számítva 3 napon belül a vételár teljes összegét a tömeggondnok kezéhez készpénzben, ugyszintén az adásvételi illetéket is még pedig az utóbbit azonnal a vétel után megfizetni.

A késedelem után köteles 5% kamatot fizetni. Köteles vevő a megvett ingóságokat a helyszínen átvenni s azokat a fenti versenyárgyalási határnaptól számított 10 nap alatt az ujverbázi 376. számú tkvi betétben foglalt ingatlanokról elszállítani.

7. Ha a vevő az eladás egyéb feltételei közül bármelyikét megszegi, bánatpenzét ugyancsak elveszi és jogában áll a választmánynak a tömeg értékesítése iránt bármilyen módon a vevő veszélyére és költségére intézkedni.

9. Csődlettár az alulírott tömeggondnoknál bármikor betekinthező és az áruaktár is Ujverbázon a tömeggondnok előzetes értesítése után bármikor megsemmisíthető.

Kula, 1909. augusztus hó.

Dr. Hilkené Lajos

ügyvéd, csődtömeggondnok.

Első Délmagyarországi Nádfontgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfontok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árendedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Akinek szüksége van kukoricaszárát kötözni kötélre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármily mennyiségben kapható, 1000 darab 6 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvételik.

Tisztelettel 100—90

MERKL JÁNOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett).

983/1909. szám.

Hirdetmény.

Orlovát község tulajdonát képező Csenta község közelében lévő mintegy **930 hold I-ső minőségű szántóföld** és pedig 460 hold buzavetés, a többi kukoricavetés alá egy évre árverés útján **bérbe fog adatni.**

Az árverés **f. évi augusztus hó 23-án délelőtt 9 órakor** a helyszínén veszi kezdetét és folytatva lesz míg befejezést nem nyer.

Az árverés 2 holdas parcellákban fog megtartatni.

A buzavetés alá eső föld azonnal fizetendő, a kukorica illetve tavaszi vetés alá eső föld vevője holdanként 40 koronát köteles azonnal, a többletet pedig 1910. évi március hó 1-én Orlovát község pénztárába befizetni.

A többi feltételek bármikor Orlovát község alulírott irodájában megtudhatók.

Orlovát, 1909. augusztus hó 7-én.

Poppovits György,

főjegyző.

2—2